

XIV

BENICARLÓ

de l'11 al 17 de maig de 2026

SETMANA

DE LA

CIÈNCIA

DILLUNS 11

9.30 h a 12.30 h Biblioteca Manel Garcia Grau

LA CIÈNCIA A LA BIBLIOTECA

Jornada per a alumnat de 5é de primària

Taller: «L'àgora d'Hipàtia, taller amb llum negra»

DIMARTS 12

10.00 – 14.00 h Pl. de la Constitució i passeig de Ferreres Bretó

II FIRA DEL CONEIXEMENT

Alumnat de primària, secundària, batxillerat i cicles formatius presentaran els seus projectes científics i tecnològics.

DIMECRES 13

9.30 h a 12.00 h

LA CIÈNCIA ALS INSTITUTS

«Forats negres i curiositats»

Mariona Giner Mascarell

Xarrada de la científica benicarlanda Mariona Giner Mascarell per a alumnat de 1r de l'ESO.

Mariona Giner és investigadora en cosmologia computacional i alumna del doble grau de Física i Matemàtiques de la Universitat de Richmond als Estats Units.

DIMECRES 13

18.00 h Saló d'actes de la Caixa Rural

TAULA REDONA

«Per què no mirem les plantes? La visió botànica de Ferran Royo Pla»

Emilio Laguna, Juan Antonio Muyas i Álvaro Arasa. Modera Sergio Ripoll.

Ferran Royo Pla (1969–2016) fou el principal impulsor de l'estudi de les plantes vasculars a les terres baixes de l'extrem sud-est de Tarragona i del nord-est de Castelló. Va exercir com a professor de ciències naturals a l'IES Joan Coromines de Benicarló, on va contribuir activament a la vitalitat creixent del grup de naturalistes del Baix Maestrat. La seua obra més coneguda és *Flora del Port*.

Emilio Laguna és doctor en Ciències Biològiques per la Universitat de València. Va ser director conservador del Parc Natural del Carrascar de la Font Roja i Premi Golden Oak Award 2025 a la conservació de la flora mediterrània, concedit per l'organització de la 5th Mediterranean Plant Conservation Week.

Juan Antonio Muyas és llicenciat en Ciències de l'Educació i va ser professor de Biologia i Geologia a l'IES Joan Coromines. És també autor del llibre *Aus del Port*.

Álvaro Arasa està doctorat en Geologia. És membre del Grup de Recerca Científica Terres de l'Ebre i eautor de d'obres com *Aigües, una aproximació a les Terres de l'Ebre* (2020) o *Origen del riu Ebre: de l'actualitat a l'actualisme* (2022).

Sergio Ripoll és professor de Biologia i Geologia de l'IES Joan Coromines i col·laborador al Jardí Botànic de la UV.

DIJOURS 14

9.30 h a 13.00 h

«Un viatge per l'Univers»

LA CIÈNCIA A LES ESCOLES

Mariona Giner Mascarell

Xarrada de la científica benicarlanda Mariona Giner per a l'alumnat de 6é de primària, on farem un viatge per l'univers per descobrir què vol dir ser científic i què és realment la física. Parlarem de preguntes gegants: d'on ve l'Univers, què va passar al Big Bang i què són els misteriosos forats negres. A través d'exemples sorprenents, veurem com la curiositat i les preguntes ens ajuden a entendre millor el món que ens envolta.

19.00 h Saló d'actes de la Caixa Rural

XARRADA

«La física dels sistemes complexos:
Les regles simples darrere d'un món que sembla complicat»

Miguel Cornelles Soriano

El món que ens envolta sembla complicat: el clima, les epidèmies, el trànsit o el cervell. La física dels sistemes complexos ens ensenya que molts d'aquests fenòmens sorgeixen de regles simples i de com milers d'elements interactuen entre si. Així apareixen comportaments col·lectius sorprenents, com les serrades d'estornells que dibuixen figures canviants en l'aire sense cap director d'orquestra o el creixement exponencial en epidèmies. Veurem també per què predir el temps a llarg termini és tan difícil i com fenòmens molt distints poden entendre's des d'un mateix enfocament físic.

Miguel Cornelles Soriano és enginyer de Telecomunicacions i científic titular del Consell Superior de Recerques Científiques. Investiga a la frontera entre la fotònica, els sistemes complexos i la intel·ligència artificial, explorant com els sistemes físics, com ara les xarxes de làsers, poden arribar a imitar el funcionament del cervell. Desenvolupa el seu treball en l'Institut de Física Interdisciplinària i Sistemes Complexos, on compta amb més de cent publicacions científiques i ha rebut reconeixements com els contractes Ramón y Cajal i Juan de la Cierva.

DIVENDRES 15

20.00 h Saló d'actes de la Caixa Rural

XARRADA

«Tresors i fantasmes de la ciència espanyola, una sèrie documental» **Juan Pimentel**

Tresors i fantasmes de la ciència espanyola (FILMIN) és una sèrie ideada per Juan Pimentel, historiador de la ciència en l'Institut d'Història del CSIC, i realitzada per Tras Imágenes, per a donar a conèixer el nostre passat científic. Historiadors, bibliotecaris, científics i artistes ens parlen sobre diversos capítols del nostre patrimoni historicocultural.

Juan Pimentel és investigador científic en l'Institut d'Història, CSIC, de Madrid. Ha estat professor visitant a la Universitat de Cambridge i professor convidat en el Centre Alexandre Koyré, EHESS, de París. Entre els seus llibres figuren *La física de la monarquía*. *Alejandro Malaspina 1754-1810* (Doce Calles, 1998); *Testigos del mundo: ciencia, literatura y viajes en la ilustración* (Marcial Pons, 2003); *El rinoceronte y el megaterio* (Abada, 2010; Harvard University Press, 2017); i *Fantasmas de la ciencia española* (Marcial Pons, 2020). Ha comissariat amb Sandra Sáenz López l'exposició «Cartografías de lo desconocido. Mapas en la BNE (2017/2018)».

DISSABTE 16

17.00 h Saló d'actes de la Caixa Rural

CIÈNCIA I FOTOGRAFIA

Entrega del premi del IX Concurs de Fotografia Científica Imatge i Ciència organitzat per l'Associació ABACS.

DISSABTE 16

18.00 h Saló d'actes de la Caixa Rural

XARRADA

«La IA sota la lupa: allò bo, allò dolent i allò que ve»

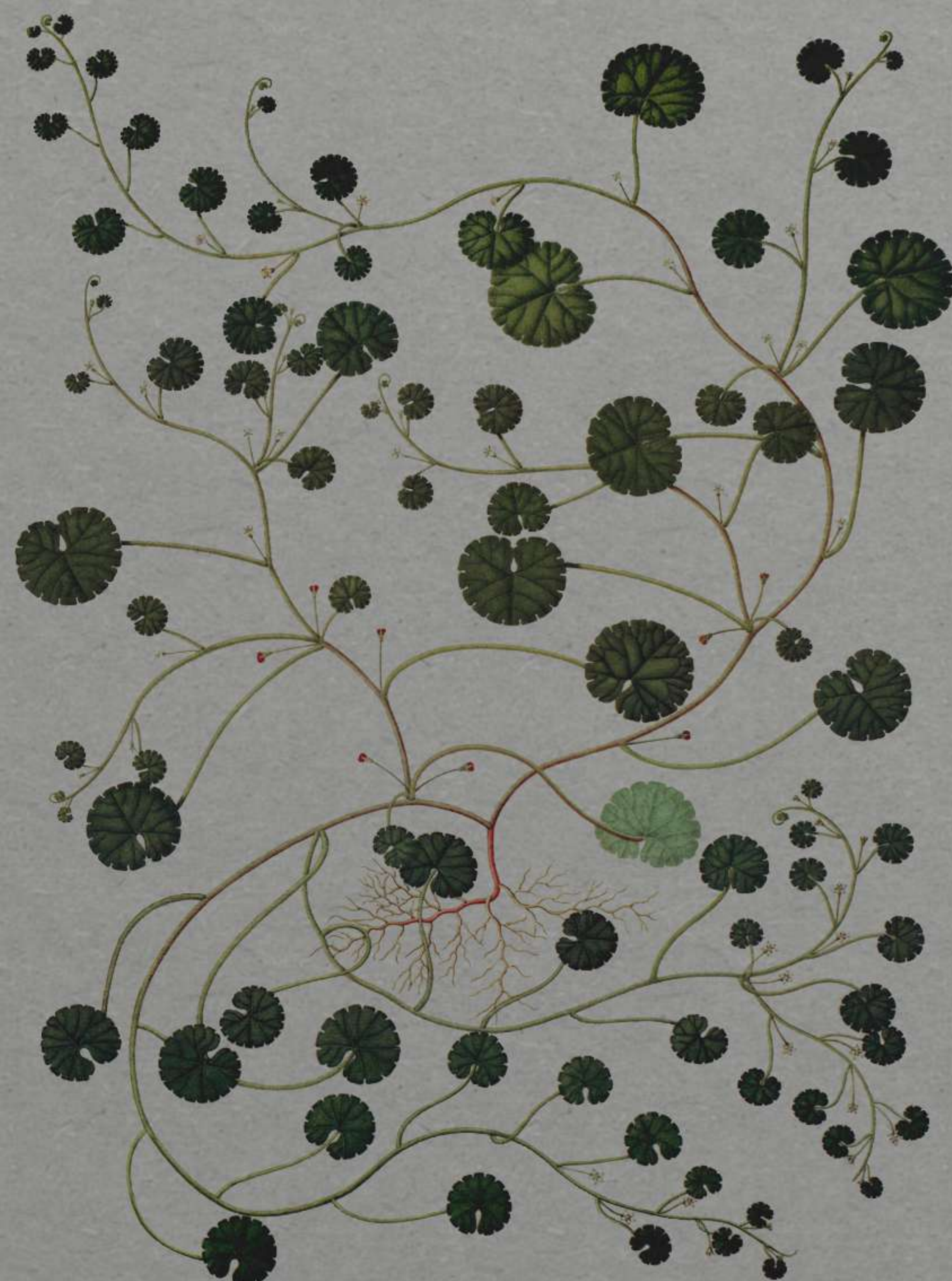
Valery Naranjo Ornedo

Què significa que una màquina «aprenga» què pot (i què no pot) fer? Veurem com la IA pot ajudar en el diagnòstic, la detecció precoç de malalties, l'optimització de processos i la millora de la presa de decisions. També analitzarem alguns dels principals reptes i riscos associats a aquestes tecnologies: biaixos, errors, ús indegut, impacte social i necessitat de regulació.

Una invitació a mirar la intel·ligència artificial amb esperit crític, però també amb curiositat i responsabilitat.

Valery Naranjo Ornedo és doctora enginyera de Telecomunicació per la Universitat Politècnica de València i actualment catedràtica del Departament de Comunicacions d'aquesta universitat. També és subdirectora de l'Institut HumanTech i directora fundadora del grup Computer Vision & Behavior Analysis Lab.

A més, és cofundadora i directora tecnològica (CTO) de la *spinoff* Artikode Intelligence, fet que consolida la seua projecció internacional en l'àmbit de la intel·ligència artificial aplicada a la medicina i la sostenibilitat. L'any 2024 va rebre el premi Pioneres IT, atorgat pel Col·legi Oficial d'Enginyers de Telecomunicació, en reconeixement al seu lideratge en intel·ligència artificial.

DISSABTE 16

19.30 h Saló d'actes de la Caixa Rural

XARRADA

«Benvinguts al renaixement de l'energia nuclear»

Alfredo García Fernández

L'energia nuclear ha tornat al centre del tauler energètic mundial.

Cada vegada més països la incorporen a les seues estratègies climàtiques per una raó clara: ofereix electricitat ferma, baixa en emissions, segura i tecnològicament madura.

La xarrada aborda la seua sostenibilitat amb dades, l'abundància de l'urani, la gestió segura dels residus radioactius i el canvi d'enfocament en els organismes internacionals i en el sector financer.

També analitza per què les grans tecnològiques estan recorrent a la nuclear per a alimentar centres de dades i intel·ligència artificial, i quin paper exerceixen els reactors avançats i els petits modulars.

Alfredo García Fernández, conegut en xarxes com @operadornuclear, és divulgador de ciència i tecnologia nuclear. Ha rebut el Premi de Comunicació de la Societat Nuclear Espanyola i els Influencer Awards Spain, i és un actiu defensor del paper de l'energia nuclear com a eina per a mitigar l'escalfament global.

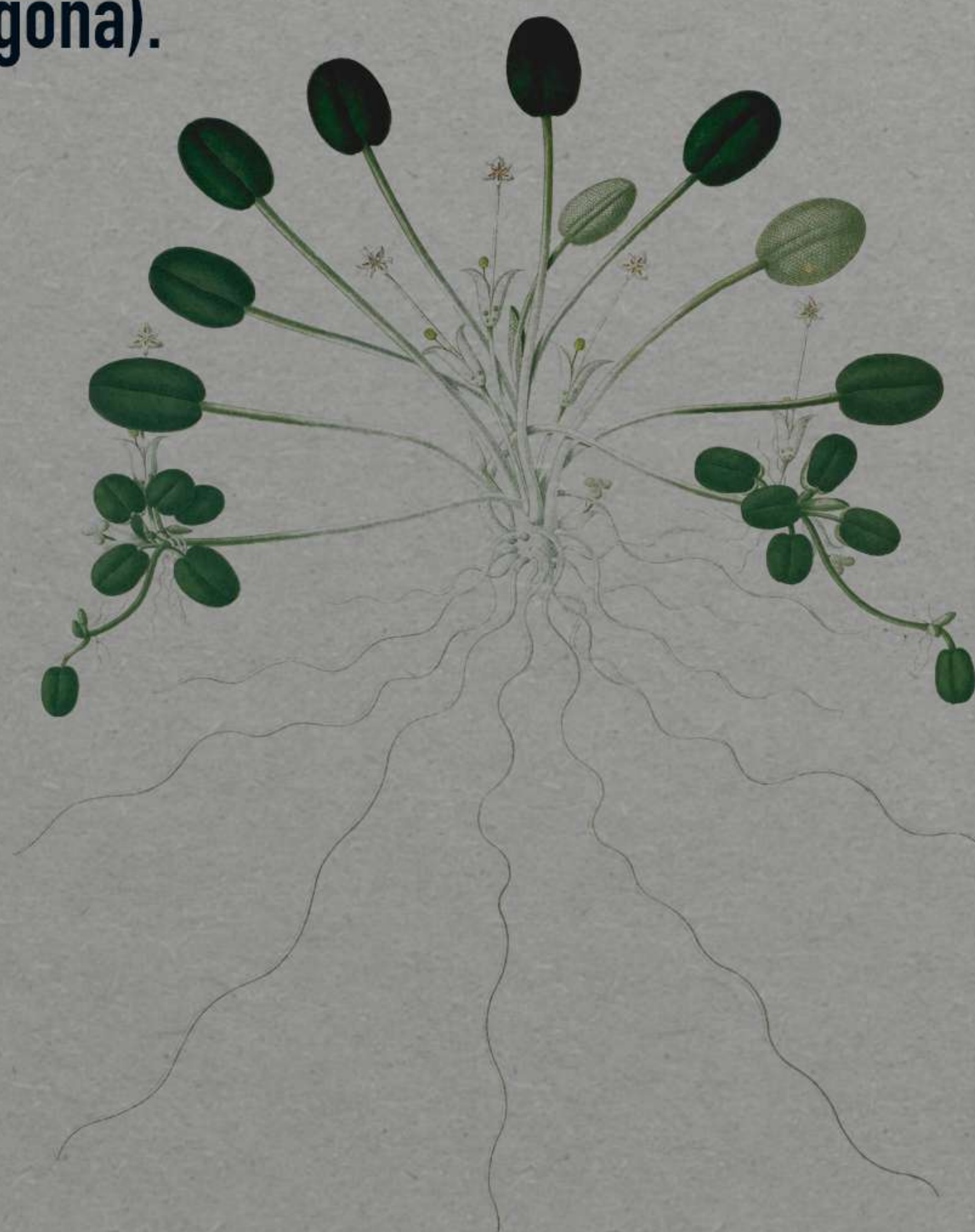
Alfredo Garcia és, a més, enginyer tècnic de Telecomunicacions i llicenciat en Comunicació Audiovisual. Disposa de les llicències d'operador i supervisor atorgades pel Consell de Seguretat Nuclear, necessàries per a treballar en una central nuclear. Des de 2001 treballa a la sala de control de la central nuclear d'Ascó (Tarragona).

També és autor dels llibres

La energía nuclear salvará el mundo (Planeta, 2020) i

Geoestrategia de la bombilla (Península, 2022).

Ha publicat nombrosos articles de divulgació, participa habitualment en pòdcasts i col·labora amb freqüència amb diversos mitjans de comunicació.

DIUMENGE 17

d'11.00 h a 14.00 h Pl. de Sant Bartomeu

ACTIVITAT FAMILIAR

«El Circ dels Sentits»

Mumusic Circus

El Circ dels Sentits és una instal·lació immersiva per a tota la família que convida a tancar els ulls i explorar el món amb els sentits. Inspirada en la història d'una xiqueta que veia amb les mans, el tacte esdevé llum, l'oïda paisatge i les aromes records. Un viatge on l'invisible pren vida i el quotidià es transforma en extraordinari. Atreveix-te a sentir més enllà de la mirada.

Fundada el 2008, Mumusic Circus és una companyia de circ contemporani liderada per Clara Poch i Marçal Calvet. Amb un estil íntim i sincer, combina circ, música en directe i poesia visual per explorar allò humà amb sensibilitat. Reconeguda internacionalment, la seua proposta busca emocionar i connectar amb el públic, fent del circ un espai de transformació i màgia compartida.

Benicarló Científic

ORGANITZEN

Ajuntament
de Benicarló

abacs
Associació Benicarlanda
d'Amics de la Ciència
i la Salut

COL·LABOREN

Caixa
Benicarló

